

31993R1617

L 155/18

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

26.6.1993

UREDBA KOMISIJE (EGS) št. 1617/93**z dne 25. junija 1993****o uporabi člena 85(3) Pogodbe za določene skupine sporazumov in usklajenih ravnanj glede skupnega načrtovanja in usklajevanja vozniških redov, skupnega obratovanja, posvetovanj o cenah prevoza potnikov in blaga v rednem zračnem prevozu in dodelitve časovnih blokov na letališčih**

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

dico finančno kazni. Dogovori morajo udeležencem tudi omogočiti, da od njih odstopijo v razumno kratkem roku.

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (EGS) št. 3976/87 z dne 14. decembra 1987 o uporabi člena 85(3) Pogodbe za nekatere kategorije sporazumov in usklajenih ravnanj v sektorju zračnega prevoza ⁽¹⁾, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (EGS) št. 2411/92 ⁽²⁾, ter zlasti člena 2 uredbe,

po objavi predloga te uredbe ⁽³⁾,

po posvetovanju s Svetovalnim odborom za sporazume in prevladujoče položaje v zračnem prevozu,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba (EGS) št. 3976/87 pooblašča Komisijo, da z uredbo uporabi člen 85(3) Pogodbe za nekatere kategorije sporazumov, sklepov ali usklajenih ravnanj, ki so neposredno ali posredno povezani z zagotavljanjem storitev v zračnem prevozu.
- (2) Sporazumi, sklepi ali usklajena ravnanja glede skupnega načrtovanja in usklajevanja redov letenja, skupnega obratovanja, posvetovanj o tarifah in dodelitve slotov na letališčih lahko omejujejo konkurenco in vplivajo na trgovino med državami članicami.
- (3) Skupno načrtovanje in usklajevanje redov letenja v zračnem prevozu lahko pomaga zagotoviti opravljanje prevozov ob manj prometnih delih dneva, v manj prometnih obdobjih ali na manj prometnih progah in razviti povezave med leti v prid uporabnikov zračnega prevoza. Vendar nobena določba v zvezi z dodatnimi leti ne sme zahtevati soglasja drugih udeležencev ali imeti za posledico

- (4) Dogovori, na podlagi katerih manjši prevoznik od drugega prevoznika prejema marketinško in finančno podporo, lahko manjšemu prevozniku olajšajo opravljanje zračnih prevozov na novih ali manj prometnih progah. Da bi se izognili omejitvam, ki za doseganje tega cilja niso nujne, pa se mora trajanje teh skupnih obratovanj omejiti na čas, ki je potreben za pridobitev zadostnega obsega poslovanja. Skupinska izjema se ne sme dodeliti za skupna obratovanja, pri katerih se od obeh udeležencev lahko razumno pričakuje, da zračni prevoz opravljata neodvisno drug od drugega. Ti pogoji ne posegajo v možnost, da se v primerih, ko niso izpolnjeni pogoji za skupinsko izjemo ali ko udeleženca načrtujeta podaljšanje trajanja skupnega obratovanja na podlagi člena 5 Uredbe Sveta (EGS) št. 3975/87 ⁽⁴⁾, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (EGS) št. 2410/92 ⁽⁵⁾, zahteva posamična izjema. Posamična izjema se lahko odobri zlasti tedaj, kadar udeleženca s skupnim obratovanjem želita uporabiti možnosti dostopa na trg na podlagi Uredbe Sveta (EGS) št. 2408/92 ⁽⁶⁾ na progah, ki niso niti nove niti manj prometne, vendar drugače izpolnjujejo pogoje, določene s to uredbo.

- (5) Posvetovanja o potniških in tovornih tarifah lahko prispevajo k splošnemu sprejetju medlinijskih prevoznin in tarif, ki so v korist letalskim prevoznikom, pa tudi uporabnikom zračnega prevoza. Vendar posvetovanja ne smejo preseči cilja lažšanja interlininga. Uredba Sveta (EGS) št. 2409/92 z dne 23. julija 1992 o prevozninah in tarifah za zračni prevoz ⁽⁷⁾ emelji na načelu prostega oblikovanja cen in tako veča priložnosti za cenovno konkurenco v zračnem prevozu. Zato konkurenca ne sme biti izločena. Posvetovanja med letalskimi prevozniki o potniških in tovornih tarifah se zato lahko začasno dovolijo, a le pod pogojem, da so omejena na prevoznine in tarife, ki vodijo k dejanskemu interliningu, da sodelovanje v takih posvetovanjih ni obvezno, da ne vodijo do dogovora glede prevoznin, tarif ali drugih pogojev, da lahko Komisija in zadevne države članice v

⁽¹⁾ UL L 374, 31.12.1987, str. 9.

⁽²⁾ UL L 240, 24.8.1992, str. 19.

⁽³⁾ UL C 253, 30.9.1992, str. 5.

⁽⁴⁾ UL L 374, 31.12.1987, str. 1.

⁽⁵⁾ UL L 240, 24.8.1992, str. 18.

⁽⁶⁾ UL L 240, 24.8.1992, str. 8.

⁽⁷⁾ UL L 240, 24.8.1992, str. 15.

interesu preglednosti na posvetovanja pošljejo opazovalce ter da se od letalskih prevoznikov, ki sodelujejo na posvetovanjih, zahteva medlinijska povezava z vsemi drugimi zadevnimi prevozniki, in sicer po tarifah, ki jih nosilni letalski prevoznik uporablja za zadevno tarifno skupino.

Na podlagi Uredbe (EGS) št. 2409/92 in ob upoštevanju razvoja gospodarske panoge zračnega prevoza v Skupnosti bo Komisija ponovno ocenila učinke posvetovanj o tarifah na cenovno konkurenco in izvedla potrebne spremembe izjeme v času njene veljavnosti.

(6) Dogovori o dodeljevanju slotov in časovnem razporedu na letališču lahko izboljšajo izrabo zmogljivosti letališča in zračnega prostora, olajšajo kontrolo zračnega prometa ter prispevajo k razširitvi ponudbe storitev v zračnem prevozu z letališča. Vendar pa je treba, da se ohrani konkurenca, zagotoviti dostop do prezasedenih letališč. Za zagotovitev zadovoljive stopnje varovanja in preglednosti se taki dogovori lahko dopustijo samo, če lahko v pogajanjih sodelujejo vsi zadevni letalski prevozniki ter če dodeljevanje poteka nediskriminatorno in pregledno.

(7) V skladu s členom 4 Uredbe (EGS) št. 3976/87 bi morala ta uredba veljati za nazaj za sporazume, sklepe in usklajena ravnanja, obstoječe na dan začetka veljavnosti te uredbe, če izpolnjujejo pogoje za izjemo iz te uredbe.

(8) V skladu s členom 7 Uredbe (EGS) št. 3976/87 bi morala ta uredba določiti tudi pogoje, pod katerimi lahko Komisija v posameznih primerih odvzame skupinsko izjemo.

(9) Za sporazume, ki so avtomatično izvzeti iz te uredbe, ni treba vložiti vloge po členih 3 ali 5 Uredbe (EGS) št. 3975/87. Vendar pa lahko ob resnem dvomu podjetja zaprosijo Komisijo za izjavo o skladnosti njihovih dogovorov s to uredbo.

(10) Ta uredba ne posega v uporabo člena 86 Pogodbe –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

NASLOV I

IZJEME

Člen 1

Po členu 85(3) Pogodbe in ob upoštevanju določb te uredbe se razglasi, da se člen 85(1) Pogodbe ne uporablja za sporazume

med podjetji v sektorju zračnega prevoza, sklepe podjetniških združenj in usklajena ravnanja med takimi podjetji, če je njihov namen:

- skupno načrtovanje in usklajevanje redov letenja v zračnem prevozu med letališči v Skupnosti,
- skupno obratovanje v rednem zračnem prevozu na novi ali manj prometni progi med letališči v Skupnosti,
- posvetovanje o tarifah za prevoz potnikov z njihovo prtljago in prevoz tovora v rednem zračnem prevozu med letališči v Skupnosti,
- dodeljevanje slotov in časovni raspored na letališču, kolikor se nanašata na zračne prevoze med letališči v Skupnosti.

NASLOV II

POSEBNE DOLOČBE

Člen 2

Posebne določbe za skupno načrtovanje in usklajevanje redov letenja

Izjema glede skupnega načrtovanja in usklajevanja redov letenja v rednem zračnem prevozu se uporablja samo, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- (a) namen načrtovanja in usklajevanja je
  - (i) z nezavezujočim dogovorom zagotoviti zadovoljivo ponudbo prevozov v manj prometnih delih dneva, manj prometnih obdobjih ali na manj prometnih progah; ali
  - (ii) z zavezujočim dogovorom določiti rede letenja, s katerimi bi se potnikom ali tovoru olajšale medlinijske povezave med prevozi, ki jih opravljajo udeleženci, in najmanjše zmogljivosti, ki jih je treba zagotoviti za take rede letenja;
- (b) sporazumi, sklepi in usklajena ravnanja ne vključujejo dogovorov, ki neposredno ali posredno omejujejo zmogljivosti, ki jih morajo udeleženci zagotavljati, ali delijo zmogljivosti;
- (c) sporazumi, sklepi in usklajena ravnanja prevoznikom, ki sodelujejo pri načrtovanju in usklajevanju, ne preprečujejo uvajanja dodatnih prevozov, ne da bi za to morali plačevati kazni in ne da bi za to morali pridobiti soglasje drugih udeležencev;
- (d) sporazumi, sklepi in usklajena ravnanja prevoznikom ne preprečujejo, da brez kazni odstopijo od načrtovanja in usklajevanja za prihodnje sezone, z odpovednim rokom največ treh mesecev;

(e) sporazumi, sklepi in usklajena ravnanja ne poskušajo vplivati na rede letenja, ki so jih sprejeli prevozniki, ki v načrtovanju in usklajevanju ne sodelujejo.

Člen 3

Posebne določbe za skupna obratovanja

Izjema glede skupnega obratovanja zračnega prevoza se uporablja samo, če se izpolnjeni naslednji pogoji:

- (a) skupno obratovanje predstavlja delitev s strani enega letalskega prevoznika stroškov in prihodkov drugega letalskega prevoznika, ki nastanejo pri opravljanju rednega zračnega prevoza slednjega;
- (b) (i) v vseh štirih prometnih sezonah pred začetkom skupnega obratovanja ni bilo direktnega zračnega prevoza med dvema zadevnima letališčema; ali
  - (ii) zmogljivost na progi, ki jo pokriva skupno obratovanje, ne presega 30 000 sedežev letno v vsako smer; ta zmogljivost se lahko podvoji na progah, daljših od 750 kilometrov, na katerih se direktni zračni prevoz opravlja največ dvakrat dnevno;
- (c) letalski prevoznik, ki opravlja zračni prevoz, ponudi dodatne zmogljivosti k skupnemu obratovanju zračnega prevoza, ki pa ne presegajo 90 000 sedežev letno na enem od zadevnih letališč;
- (d) prihodki iz zračnega prevoza letalskega prevoznika, ki opravlja zračni prevoz, in katerega koli drugega letalskega prevoznika z neposredno ali posredno večinsko udeležbo v letalskem prevozniku, ki opravlja zračni prevoz, znotraj geografskega področja uporabe te uredbe ne presegajo 400 milijonov ECU letno;
- (e) nobeni stranki ni preprečeno, da za svoj račun opravlja dodatne zračne prevoze med dvema zadevnima letališčema ter da neodvisno določa prevoznine, zmogljivosti in rede letenja takih zračnih prevozov;
- (f) trajanje skupnega obratovanja ne presega treh let;
- (g) vsaka stranka lahko odpove skupno obratovanje z odpovednim rokom največ treh mesecev, ki se izteče ob koncu prometne sezone.

Člen 4

Posebne določbe za posvetovanja o potniških in tovornih tarifah

1. Izjema glede posvetovanj o potniških in tovornih tarifah se uporablja samo, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- (a) udeleženci se posvetujejo izključno o letalskih prevozninah in tovornih tarifah, ki jih uporabniki zračnega prevoza plačajo neposredno udeležnemu letalskemu prevozniku ali njegovim pooblaščenim zastopnikom za prevoz potnikov ali prevoz tovora od letališča do letališča v rednem prevozu, pa tudi o pogojih, ki se nanašajo na te prevoznine in tarife. Posvetovanja se ne razširijo na zmogljivosti, za katere se bodo te tarife uporabljale;
  - (b) posvetovanja vodijo do interlininga, kar pomeni, da lahko uporabniki zračnega prevoza glede na vrste prevoznin ali tarif in glede na sezone, ki so bile predmet posvetovanj:
    - (i) v enotni prevoznini kombinirajo prevoz, ki je bil predmet posvetovanj, s prevozom na isti progi ali na povezovalnih progah, ki jih opravljajo drugi letalski prevozniki, pri čemer veljavne prevoznine, tarife in pogoje določi(-jo) prevoznik(-i), ki opravlja(-jo) prevoz; in
    - (ii) če pogoji prvotne rezervacije dovoljujejo, spremenijo rezervacije prevoza, ki je bil predmet posvetovanj, v prevoz, ki ga na isti progi opravlja drugi letalski prevoznik po prevozninah, tarifah in pogojih tega drugega prevoznika;
- pri čemer lahko letalski prevoznik zavrne dovolitev takih kombinacij in sprememb rezervacij iz objektivnih in nediskriminatornih razlogov tehnične ali poslovne narave, zlasti kadar se letalski prevoznik, ki opravlja prevoz, sooča z vprašanjem kreditne sposobnosti letalskega prevoznika, ki bi pobral plačilo za ta prevoz; v takem primeru mora biti drugi letalski prevoznik o tem pisno obveščen;
- (c) potniške ali tovrne tarife, ki so predmet posvetovanj, uporabljajo udeleženi letalski prevozniki brez diskriminacije na podlagi državljanstva potnikov ali njihovega stalnega prebivališča ali na podlagi porekla tovora znotraj Skupnosti;
  - (d) sodelovanje pri posvetovanjih je prostovoljno in odprto vsakemu letalskemu prevozniku, ki opravlja ali namerava opravljati neposredne ali posredne prevoze na zadevni progi;
  - (e) posvetovanja udeležencev ne zavezujejo, kar pomeni, da udeleženci po posvetovanjih obdržijo pravico do neodvisnega ravnanja glede potniških in tovornih tarif;
  - (f) posvetovanja ne vodijo do sklenitve dogovora glede plačila zastopnikov ali drugih elementov obravnavanih tarif;
  - (g) kadar je za tarife predpisana prijava, vsak udeleženec posamezno pri pristojnih organih zadevne države članice prijavi vsako tarifo, ki ni bila predmet posvetovanj; tarifo lahko prijavi sam, preko svojega prijavnega zastopnika ali preko svojega splošnega prodajnega zastopnika.

2. (a) Komisija in zadevne države članice imajo pravico, da na posvetovanja o tarifah pošljejo opazovalce. Za ta namen letalski prevozniki obvestijo zadevne države članice in Komisijo, enako kakor udeležence, o datumu, kraju in predmetu posvetovanj, vendar vsaj 10 dni pred posvetovanjem.
- (b) O tem se obvestijo:
- (i) zadevne države članice po postopkih, ki jih določijo pristojni organi teh držav članic;
- (ii) Komisija po postopkih, ki se objavijo v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.
- (c) Udeleženi letalski prevozniki ali drugi v njihovem imenu predložijo Komisiji popolno poročilo o teh posvetovanjih, in sicer istočasno kakor udeležencem, vendar najpozneje šest tednov po teh posvetovanjih.
- (e) letalski prevozniki, ki sodelujejo v posvetovanjih, dobijo najpozneje do začetka posvetovanj dostop do informacij v zvezi z:
- zgodovinskimi sloti za vse letalske prevoznike na letališču, razčlenjenimi po prevoznikih in kronološko,
  - zahtevanimi sloti (prve vloge) za vse letalske prevoznike, razčlenjenimi po letalskih prevoznikih in kronološko,
  - dodeljenimi sloti in odprtimi zahtevami za slotne za letalske prevoznike, navedenimi po posameznih letalskih prevoznikih v kronološkem vrstnem redu,
  - preostalimi razpoložljivimi sloti,
  - vsemi podrobnostmi o uporabljenih merilih dodeljevanja.

Člen 5

Posebne določbe za dodeljevanje slotov in za časovne razporede na letališču

1. Izjema glede dodeljevanja slotov in časovnega razporeda na letališču se uporablja samo, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- (a) posvetovanja o dodeljevanju slotov in o časovnem razporedu na letališču so odprta za vse letalske prevoznike, ki so izrazili zanimanje za slotne, ki so predmet posvetovanj;
- (b) pravila prednosti se določijo in uporabljajo brez diskriminacije, kar pomeni, da niso niti neposredno niti posredno povezana z identiteto prevoznika ali njegovim državljanstvom ali vrsto prevoza, pri čemer se upoštevajo omejitve ali pravila o porazdelitvi v zračnem prevozu, ki jih določijo pristojni nacionalni ali mednarodni organi, pa tudi potrebe potnikov in zadevnega letališča. S pridržkom odstavka (d) lahko ta pravila prednosti upoštevajo pravice, ki so jih z uporabo določenih slotov letalski prevozniki pridobili v pretekli ustrezni sezoni.
- (c) že uveljavljena pravila prednosti so na zahtevo na voljo vsaki zainteresirani stranki;
- (d) novim prevoznikom, kakor so opredeljeni v členu 2(b) Uredbe Sveta (EGS) št. 95/93 ⁽¹⁾, se dodeli 50 % novo ustvarjenih ali neporabljenih slotov ter slotov, ki se jim je prevoznik odpovedal med sezono ali do konca sezone ali ki postanejo razpoložljivi na kak drug način, in sicer dokler imajo ti novi prevozniki odprte zahteve po slotih;

Če se zahteva za slot zavrne, ima zadevni letalski prevoznik pravico do obrazložitve zavrnitve.

2. (a) Komisija in zadevne države članice imajo pravico, da pošljejo opazovalce na posvetovanja o dodeljevanju slotov in o časovnem razporedu na letališču, ki potekajo v okviru večstranskega srečanja pred vsako sezono. Za ta namen letalski prevozniki obvestijo zadevne države članice in Komisijo, enako kakor udeležence, o datumu, kraju in predmetu posvetovanj, vendar vsaj 10 dni pred posvetovanjem.

(b) O tem se obvestijo:

- (i) zadevne države članice po postopkih, ki jih določijo pristojni organi teh držav članic;
- (ii) Komisija po postopkih, ki se objavijo v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

NASLOV III

KONČNE DOLOČBE

Člen 6

Odvzem skupinske izjeme

Komisija lahko na podlagi člena 7 Uredbe (EGS) št. 3976/87 odvzame ugodnost skupinske izjeme po tej uredbi, kadar za

⁽¹⁾ UL L 14, 22.1.1993, str. 1.

določen primer ugotovi, da ima sporazum, sklep ali usklajeno ravnanje, izvzeto po tej uredbi, vseeno nekatere učinke, ki so nezdržljivi s pogoji iz člena 85(3) ali so prepovedani po členu 86 Pogodbe, zlasti ko:

- (i) ni učinkovite cenovne konkurence na nobeni progi ali skupini prog, ki so bile predmet posvetovanj o tarifah. V teh primerih se ugodnost po tej uredbi odvzame letalskim prevoznikom, ki so sodelovali na posvetovanjih o tarifah v zvezi s takimi progami, glede zadevne proge ali skupine prog;
- (ii) zračni prevoz, ki je po členu 3 predmet skupnega obratovanja, ni izpostavljen učinkoviti konkurenci neposrednega ali posrednega zračnega prevoza med dvema povezanima letališčema ali bližnjimi letališči ali drugim načinom prevoza, ki so po hitrosti, udobju in ceni primerljivi z zračnim prevozom med mesti, ki jim ti dve povezani letališči nudita storitve. V takih primerih se odvzame ugodnost po tej uredbi glede zadevnega skupnega obratovanja.

- (iii) uporaba člena 5 novim prevoznikom na prezasedenem letališču ni omogočila pridobiti toliko slotov, kolikor bi jih potrebovali za določitev redov letenja, ki bi tem prevoznikom omogočili učinkovito konkuriranje z že obstoječimi prevozniki na katerikoli progi do ali od navedenega letališča, zaradi česar je konkurenca na teh progah znatno omejena. V takih primerih se odvzame ugodnost po tej uredbi glede dodelitve slotov na zadevnem letališču.

Člen 7

Ta uredba začne veljati 1. julija 1993.

Uporablja se do 30. junija 1998.

Ta uredba velja za nazaj za sporazume, sklepe in usklajena ravnanja, obstoječa ob začetku veljavnosti te uredbe, in sicer od trenutka, ko so bili izpolnjeni pogoji za uporabo te uredbe.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 25. junija 1993

Za Komisijo
Karel VAN MIERT
Član Komisije